

Julkaistavissa heti

Pyöräkuljetuskin järjestettävä asiakkaiden tarpeen mukaan

Suomen Liikenneliitto SuLi ry toi äskettäin esiin VR Oy:n asenteen rautateitse tapahtuvan pyörämatkailun kasvun tyrehdyttäjänä. Nihkeys järjestää palvelut asiakkaiden tarpeen mukaan heikentää myös liityntäliikenteen toimivuutta.

Junat ovat kuljetuskapasiteetiltaan omaa luokkaansa kumipyöräliikenteeseen verrattuna. Siksi on noloa, että joustamattomuus ajaa potentiaalisen matkustajaryhmän kuten pyöräilijät raiteilta pois. Kyse on enemmän asenteesta kuin todellisista esteistä palvelun järjestämiseksi. Vääränlaiseen asenteeseen ei VR Oy:llä pitäisi olla varaa, koska yhtiö itsekin arvelee tavara-liikenteestä saatavien tulojen vähentyneen pysyvästi.

Ei ole ihmeteltävää, että esimerkiksi Helsingin ja Turun väliä kulkeva 6-paikkainen koevaunu kulkee vähällä käytöllä, jos sitä mainostetaan vain kerran julkaistulla tiedotteella. Uuden palvelun löytäminen ottaa aina aikansa eikä kysyntä rajoitu pelkästään Rantaradalle. Koska hinnoittelu tekee pyörän kuljettamisesta lyhyillä väleillä kalliimpaa kuin erityisesti opiskelijan matkasta, esitämme siirtymistä kiinteästä pyöräpaikkahinnasta joustavaan hinnoitteluun matkan pituuden mukaan ja opiskelija-alennuksiin.

Paikanvarausmahdollisuus ainoastaan puhelimitse on omiaan vaikeuttamaan pyörien kuljetusta. Palveluasenteen puutetta kuvastaakin, ettei ennakkovarausta ole toteutettu internetissä, vaikka se olisi VR Oy:n omankin ilmoituksen mukaan teknisesti mahdollista¹. Pyöräpaikkojen varaaminen Junamaateissa lienee myös toteutettavissa, jos vain tahtoa on. Matkojen suunnittelua helpottaisi myös pyöräkuljetusmahdollisuuksien junakohtainen ilmoittaminen merkein muun merkeillä tapahtuvan aikatauluinformaation tapaan.

VR:n arviot pyöräpaikkojen järjestämisen "miljoonakustannuksista" ovat harhaanjohtavia. Yhtiön kalusto on yleensä hyvää ja matkustaminen miellyttävää, mutta puutteet esimerkiksi

---

¹ Miten meillä? (Poljin 4 / 07); <http://www.poljin.fi/poljin-lehti/nytpolkimilla/nytpolkimilla2007>

pyöräkuljetuksissa johtuvat lähinnä siitä, ettei asiakkaiden toiveita ole haluttu kuulla tai kuulemisesta huolimatta osattu ottaa kalustoa tilatessa huomioon (esimerkiksi Britanniassa Pendolinoissa voidaan kuljettaa polkupyöriä²). Kokonaan uusien pyörävaunujen tilaaminen voidaan välttää olemassa olevaa kalustoa muuttamalla kuten ottamalla käyttöön taittoistumellisia pyöräpaikkoja, jotka tuskin ovat kohtuuttoman kalliita.

Junat eivät ole läheskään aina täysiä. Pyöräkuljetusten kannalta ongelmallisia ovatkin lähinnä aamu- ja iltapäiväruuhkat sekä perjantai- ja sunnuntai-illat, jolloin kaikki istumapaikat ovat tarpeen. Pyöräpaikkojen vähäisen käytön talvella ei pitäisi myöskään olla merkittävä ongelma, jos samoja tiloja voidaan käyttää matkustajapaikkoina (taittuolit) tai matkatavarankuljetukseen. Itse asiassa kokonaisuuden kannalta olisi hyödyllistä houkutella ruuhka- huippujen ulkopuolisiin juniin matkustajia ilmaisella polkupyöräkuljetuksella!

Vaikka liikenneministeri Vehviläinen antaa jälleen kerran VR Oy:ltä saatujen tietojen nojalla toisin ymmärtää, parantamisen varaa siis on.³ Kansanedustaja Tynkkyselle junamatkailun ja pyöräilyn yhdistämisen edistämisestä annettu vastaus antaa ehkä myös epähuomiossa todennukaisen kuvan valtion ”omistajaohjauksesta”. Kun ministeri toteaa, että saatujen tietojen mukaan tilatut uudet makuuvaunut tulevat samalla lay-outilla kuin jo aiemmin toimitetut, ohjauksesta puhuminen on harhaanjohtavaa.

VR Oy tarvitsee juniensa tueksi myös muita liikennemuotoja. Suurilla paikkakunnilla jatko-yhteydet hoituvat yleensä joukkoliikenteen keinoin ja pienemmillä enimmäkseen henkilöautoin. Kaiken suuruisilla liikennepaikoilla on kuitenkin matkustajia, jotka kulkevat osan matkastaan pyörällä. Riittävästi valvottujen sekä säältä suojattujen säilytyspaikkojen järjestäminen edesauttaa kevyen liityntäliikenteen sujumista osana rautatiematkustajien palvelua. Palvelua on myös se, että rautatiehenkilökunta tietää jatkobussiyhteyksien mahdollisuuksista kuljettaa polkupyöriä.

Suomen Rautatiematkustajat ry

Kemijärvi

www.rautatiematkustajat.fi

Lisätietoja:

puheenjohtaja Kalevi Kämäräinen; 040 – 551 6991, [kalevi.kamarainen\(at\)pp.inet.fi](mailto:kalevi.kamarainen(at)pp.inet.fi)

hallituksen jäsen Antero Alku; 0400 - 446 841, [antero.alku\(at\)alkutieto.fi](mailto:antero.alku(at)alkutieto.fi)

---

² http://www.igvelo.ch/agm2007/Dokumente/070517_Danzi_1.pdf; s. 32

³ kk 659 / 2009 vp; http://www.eduskunta.fi/faktatmp/utatmp/akxtmp/kk_659_2009_p.shtml